

KESKKONNAAMET

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 16.05.2024

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 15.05.2029

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 8

Teabevaldaja: Keskkonnaamet

Bert Holm
Riigimetsa Majandamise Keskus
bert.holm@rmk.ee

Teie 26.04.2024

Meie 16.05.2024 nr 7-11/24/8931-2

Looduskaitsetöö koostöölastamine (Ameerika mets)

Austatud Bert Holm

Esitasite Keskkonnaametile koostöölastamiseks lähteülesande¹, mille kohaselt kavandatakse Vilsandi rahvuspargis asuvas Ameerikametsa piiranguvööndis² jalutusraja puhastamist võsast ja võõrpuuliikide valgustingimuste parandamist.

Alal kulgeb ringikujuline jalutusrada, mis on aja jooksul sarapuuvõsa jms põõsastega kinni kasvanud. Vajalik on sarapuude raie, et jalutusrada oleks uuesti läbitav. Rada laiendatakse võsa arvelt kuni 2,5 m laiuseks. Raiutud võsa eemaldatakse tööalalt (põletatakse parklaosas või viiakse ära). Alale istutatud võõrpuuliikide valgustingimuste parandamiseks raiutakse kuni 10 mändi. Eelkõige on mändide raiumine vajalik robiiniate valgustingimuste parandamiseks, mis on hakanud liigse varjulisuse tõttu välja minema.

Kännud saetakse võimalikult madalaks, mitte kõrgemaks kui 10 cm maapinnalt mõõdetuna. Raidmed, mis on jämedamad kui 5 cm ja pikemad kui 50 cm korjatakse kokku ja eemaldatakse tööalalt (põletatakse parklas või viiakse ära). Raie tehakse käsitsitööna. Tüved jäetakse lamapuiduks. Samuti ei teostata raiet perioodil 01.04 – 31.07.

Vilsandi rahvuspargi kaitse-eesmärgiks on looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 26 lg 2 p-ga 4 määratud Lääne-Eesti saarestiku rannikumaastike looduse ja kultuuripärandi kaitse. Vilsandi kaitse-eeskirja kohaselt on Vilsandi rahvuspargi põhieesmärk Lääne-Eesti rannikumaastiku ja -mere, linnurikaste väikesaarte ning kultuuripärandi kaitse³. Vilsandi rahvuspark kuulub Ameerikametsa piiranguvööndi osas Vilsandi loodus- ja linnualana ka Natura 2000 võrgustikku.

EELIS-e (*Eesti looduse infosüsteem, Keskkonnaagentuur*) andmetel jääb alale I kaitsekategooria liigi – merikotkas (*Haliaeetus albicilla*, EELIS kood KLO9126326) – leiukoht. LKS § 55 lg 6¹ kohaselt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal.

¹ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 26.04.24 nr 7-11/24/8931

² Vilsandi rahvuspark 31 (katastritunnus 44001:001:0421)

³ VV 17.03.2023 määrus nr 29 „Vilsandi rahvuspargi kaitse-eeskiri“ (edaspidi *kaitse-eeskiri*) § 1 lg 1

Ameerikametsa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on teaduspärandi kaitse⁴. Soovitud raialal on tegemist sisuliselt arboreetumiga. Teaduspärandi kaitse tähendab seda, et raieid tuleb planeerida selliselt, et teaduspärand oleks hoitud ja mõistlikul viisil ka eksponeeritud.

Kaitse-eeskirja § 18 lg 4 kohaselt on piiranguvööndis lubatud raiete teostamine 1. augustist kuni 14. märtsini.

Vilsandi rahvuspargi kaitsekorralduskava⁵ toetab Ameerikametsa avamist külastajatele. Kaitsekorralduskavas on ettenähtud Ameerikametsa tähistamine ja võõrpuuliikide leviku ekspertiisi läbiviimine, mille eesmärk oleks ühtlasi anda ka majandamise soovitusi. Kaardistada tuleks ka praegune/olemasolev olukord. Keskkonnaameti hinnangul saab lähteülesandes nimetatud töid teostada ka enne ekspertiisi tegemist, kuid soovitame kindlasti edaspidi nimetatud ekspertiis tellida.

Jalutusraja tegemisel tuleb jälgida, et võsa raiumisel ei raiutaks ekslikult välja neid põõsaid, mis ongi alale võõrpuuliikidena istutatud. Sellest tulenevalt oleks vajalik tööde teostamisel kasutada kutsetunnistusega arboristi või teha raietöölisele kohapeal enne täpsem juhendamine. Samuti tuleb arvestada, et liigne raiumine võib kaasa tuua tormimurru.

Keskkonnaamet on seisukohal, et lähteülesandes nimetatud puude/võsa raiumine toetab Vilsandi rahvuspargi kaitse-eesmärke ega ohusta selle seisundit.

Arvestades eelnevat nõustub Keskkonnaamet lähteülesandes nimetatud tööde läbiviimisega Vilsandi rahvuspargis Ameerikametsa piiranguvööndis järgmistel tingimustel:

1. Töid teostatakse ajavahemikul 01.08 – 14.03.
2. Raietöid teostab arboristi kutsetunnistust omav isik või tehakse raietöölisele kohapeal enne täpsem juhendamine.
3. Võõrpuuliikide raiumine on keelatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Meeli Kesküla
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Nurana Olonen 5865 2539 (looduskasutus)
nurana.olonen@keskkonnaamet.ee

Gunnar Raun 5688 7157 (looduskaitse planeerimine)
gunnar.raun@keskkonnaamet.ee

---

⁴ Kaitse-eeskiri § 17 lg 3

⁵ Kättesaadav: <https://infoleht.keskkonnainfo.ee/getdok/1191278270>